

Kaks töömeest

1 . Moodusta liitsõnu, kus üks pool sõnast on „mees“.

(nali, jutt, väike, sõber, sugu, naine, noor, abi, meri, sport, koda)

naliamees
 jutumees
 väikemees
 sõbramees
 meessugu
 naisemees
 noormees
 abimees
 merimees
 sportimees
 kodamees

Joonista ühe liitsõna kohta pilt.

2 . Kirjuta seitse lühikese suluta ja seitse pika suluta kaashäälikuga sõna.

Lühike suluta kaashäälik	Pikk suluta kaashäälik

Pihla ja Eduard hakkavad ameteid avastama, 1. osa

1 . Kirjuta teksti põhjal tabelisse puuduvad sõnad.

omadussõnad	nimisõnad
tumeroosa	pliiats
suur naerune	suu
roosa	seelik
suur kulunud	tugitool
hallid	vuntsid
oluline	uudis
praktilised	toimetused
imetoredad	pildid
nõudlik	hää

2 . Moodusta antud sõnadega lauseid.

ajal, aial, kaja, Kaia, saja, saia, raju, raiu

3 . Tõmba valesti kirjutatud sõnad maha.

Vanaisa, kelleks sina väiksenä ~~sada~~/saada tahtsid?
 Kriipsutüdrukule joonistas ~~pihla~~/Pihla samasugused ~~patsid~~/patsit nagu
 tal ~~endal~~/endal. Akna taga ~~taka~~/peenal/öitsesid just seesugust
 värvi/~~värvi~~ ~~poiengid~~/pojengid. ~~Vana isa~~/Vanaisa istus suures/~~suures~~
 kulunud ~~dugitoolis~~/tugitoolis ja luges/~~luges~~ ~~päevalehte~~/päevalehte.
 Vanaisa nimi oli ~~eduard~~/Eduard ja tema/~~teema~~ oli sel pärastlõunal
~~pihla~~/Pihla seltsiliseks.

Pihla ja Eduard hakkavad ameteid avastama, 2. osa

1. Kirjuta *h*, kui vaja.

Tuppa hiilis hiirekuningas Kirju-Mirju. Tema hammaste vahel oli hiiglasuur hiir. Hiirekütt tuli kõigile __ oma saaki näitama. Vanaisa __ arvas, et kass tuli __ uhkustama. Kassi töö __ ongi hallide hiirte püüdmine. Küll Kirju-Mirju on hakkaja kass! Hilja __ õhtul, kui pere juba magab, hiilib kass trepist __ alla, kassiluugist välja ja hiirte hiilimine algab. Vahel rivistab kiisu __ oma saagi trepile ja __ ootab hea töö __ eest paisid.

2. Kirjuta, millised ametid on järgmistel inimestel.

Taje Õpa	–	<u>õpetaja</u>
Musi Uk	–	<u>muusik</u>
Jal Ula	–	<u>laulja</u>
Ristto Tark	–	<u>traktorist</u>
Poliine Kits	–	<u>politseinik</u>
Tor Dok	–	<u>doktor</u>

3. Kirjuta, kelleks sina tahad saada, kui suureks kasvad. Põhjenda oma valikut.

4. Kirjuta järgmiste algustähtedega algavaid ameteid.

j _____	m _____	k _____
õ _____	l _____	k _____
a _____	p _____	f _____

5. Maakaupluse uksele oli silt.

MÜÜA HAIGE.

Keda selles poes müüdi? Paranda viga.

Müüdi HAIGET

Kes ei tööta, see ei söö

1. Kuidas ütled teisiti?

piinlik – häbi, ...
 küsima – peerima, ...
 laisk – loru, ...
 pistma – sööma, ...
 energia – jõud, ...

2. Tõmba valesti kirjutatud sõnad maha.

Isa/Issa ~~vatas~~/vaatas ~~ülle~~/üle ~~emma~~/oma ~~prilide~~/prillide Nutit/~~nutit~~.
 Küssimus/Küsimus, ~~mille~~/mille Nudi/Nuti esitas/~~essitas~~ ~~olli~~/oli issi/
~~isi~~ ~~melest~~/meelest ~~imelik~~/imelik. Taat/~~Tatt~~ seletas/~~selletas~~, ett/~~et~~
~~rooboti~~/roboti ~~kohhta~~/kohta ~~se~~/see ~~ei~~/ei ~~käi~~/käi. Nuuti/Nuti ~~söb~~/sööb
 teisiti/~~tejsiti~~. Sammuti/Samuti ~~eii~~/ei ~~soobi~~/sobi see/~~se~~ ~~kaa~~/ka laste/
 lasde ~~kohda~~/kohta. Nende/Nende töö/~~tö~~ ~~onn~~/on ~~õbimine~~/õppimine,
 miss/~~mis~~ on/~~onn~~ ~~väka~~/väga ~~tähdis~~/tähtis töö/~~döö~~.

3. Kaks vanasõna läksid sassi. Kirjuta need vanasõnad joonteale.

kel suu tööd, kelle jalg sel leiba tatsub, selle matsub

- Kelle jalg tatsub, selle suu matsub.
- Kel tööd, sel leiba.

4. Moodusta järgmistest nimisõnadest omadus- ja tegusõna.

nimisõna	omadussõna	teigusõna
töö	<u>töökas</u>	<u>töötama</u>
jutt	<u>jutukas</u>	<u>jutustama</u>
tänu	<u>tänulik</u>	<u>tänama</u>
armastus	<u>armas</u>	<u>armastama</u>
elu	<u>eluline</u>	<u>elama</u>
laiskus	<u>laisk</u>	<u>laisklema</u>
maitse	<u>maitsev</u>	<u>maitsuma</u>

MEES

TÖÖ

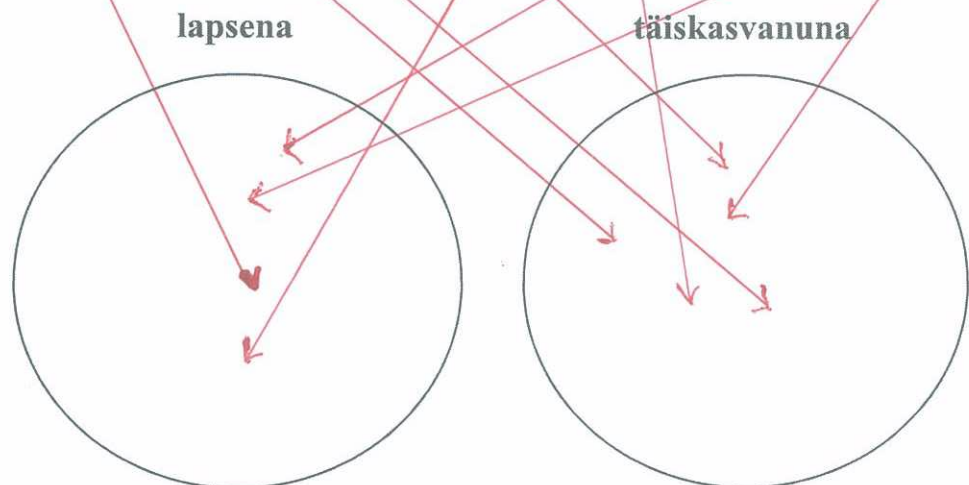
Emmele

1. Kirjuta luuletuse abil riimuvad sõnad. Mõtle ja lisa ise sõnu.

täis – käin
hea – nea
sees – need
ruttu – tuttu

2. Kirjuta luuletuse abil tegevused õigesse ringi.

kirjutan lauluraamatu, kingin ehtekarbi, joonistan pildi, ehitan maja, sãran kui päike, istutan lilli, käin süles, teen akna, teen salmi

3. Kirjuta lünka sobiv sõna: kohvrid, kohvrit, raamatud, raamatut, linikud, linikut.

Millist raamatut sa talle kinkida soovid? Uued raamatud asuvad keskmisel riiulil. Reisimiseks läheb vaja kohvrit. Lennujaamas läksid kaotsi meie kohvrid. Ema heegeldatud linikud on kõige ilusamad. Ma ei leidnud sobivat linikut.

Emal on vaba päev

1. Kes nii ütles? Ühenda.

isa		„Ei mäletagi, millal ma viimati näitusel ja kohvikus käisin.”
Piia		„Täna hoolitseme kodu eest hoopis meie!”
ema		„Kas sul on täna paha tuju?”
		„Kas saate ikka hakkama?”
		„Ära unusta, et sa räägid vana armeekokaga!”
		„Mul on kõht ausalt öeldes tühi.”
		„Ja ära sa enne õhtut tagasi tule.”

Tõmba väitlausele roheline, küsilausele sinine ja hüüdlausele kollane joon alla.

2. Nuputa ja kirjuta, millega maitseb pitsa Piiale, emale ja isale.

Piia	ema	isa
		

Piiale maitseb pitsa vorstiga, paprikaga, hakk-lihaga, suvikõrvitsaga.

Emale maitseb pitsa singiga, sibulaga, kanaga, küüslauguga.

Isale maitseb pitsa šampinjoniga, ananassiga, tšilliga, tomatiga.

Palju ei olegi vaja

1. Mis teeb sinu emale heameelt? Väarvi.

Parempoolse lehe servas on silbikärg.

Täida tühjad kärjekannud silpidega, suunaga ülevalt alla.

Vasakul asetsevad silbid peavad kokku sobima mõlema paremal külgneva silbiga ja moodustama sõna.

Vasakus kannus asuv silp on alati sõna esimene silp.

Kas saad kõik kärjekannud täidetud?

Võrdle pinginaabri ja klassikaaslastega.

räägin viisakalt	vaidlen vastu	olen koolis püüdlik
söön rämpstoitu	raiskan raha	lülitan telefoni välja
aitan majapidamistöödega	hoian oma toa korras	jutustan oma päevasündmustest
hilinen kooli	jõuan õigeks ajaks koju ja kooli	hoolitsen teiste pereliikmete eest
	tülitsen vendade-õdede või sõpradega	

Lisa ise tabelisse veel kaks tegevust, mis su ema rõõmustavad.

2. Koosta lauseid. Pane koma, kui vaja.

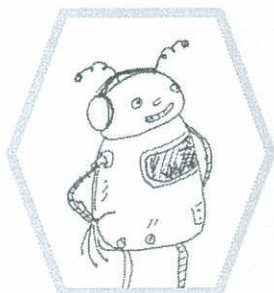
kodused tööd, ema, rõõmustama, kui, ma, tegema

kodu, ootama, ema, et, minema koos, kino

vanaema, pere, sõitma, külla, nädalavahetus

3. Vali, kas üks või mitu suluta kaashäälikut. Tõmba vale variant maha.

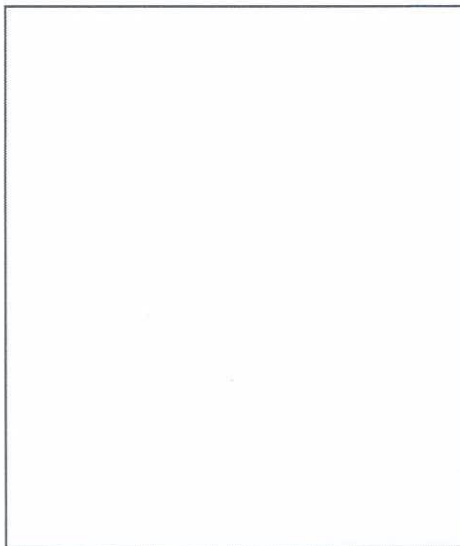
Mi(n/nn)u e(m/mm)e o(n/nn) mu(l/ll)e väga ka(l/ll)is. Tahan ta(l/ll)e alati rõõ(m/mm)u va(l/ll)mistada. Se(l/ll)eks po(l/ll)e üldse pa(l/ll)ju teha va(j/jj)a. Tu(l/ll)eb lihtsalt a(s/ss)jalik, la(h/hh)ke, abiva(l/ll)mis ja püüd(l/ll)ik o(l/ll)a. E(m/mm)ale mee(l/ll)dib, kui laps on rõõ(m/mm)us ja ei mo(s/ss)ita.

Emadepäev

- 1 . Joonista kirjelduse järgi kaksikute klassikaaslase Toni ema portree.

Minu emal on ümar nägu ja suured säravad rohelised silmad. Ma ei tea, et kellelgi teisel oleks nii pikad ripsmed kui tal. Tema nöbinina ja heleroosasid põski katavad tedretähnid. Emal on alati lai naeratus näol. Tema punased juuksed on lokkide tõttu alati pisut kahus. Need ulatuvad õlgadeni ja ema kannab neid alati lahtiselt. Emme lõual on pisike sünnimärk.

- 2 . Koosta oma ema kirjeldus ja lase klassikaaslasel selle järgi tema portree joonistada.

Euroopa päev

1. Täida loetud teksti abil lüngad. Värvi Euroopa lipp.

Parempoolse lehe servas on silbikärg.

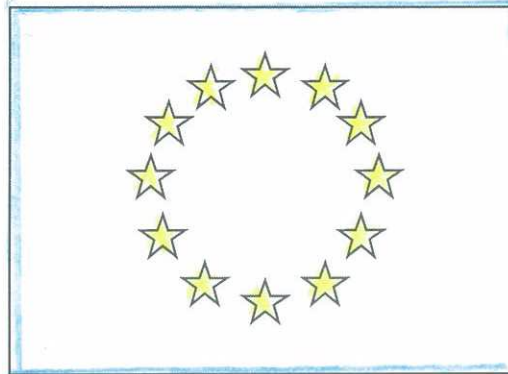
Täida tühjad kärjekannud silpidega, suunaga ülevalt alla.

Vasakul asetsevad silbid peavad kokku sobima mõlema paremal külgneva silbiga ja moodustama sõna.

Vasakus kannus asuv silp on alati sõna esimene silp.

Kas saad kõik kärjekannud täidetud?

Võrdle pinginaabri ja klassikaaslastega.

Iga aasta 9. mail tähistatakse

Euroopa päeva.

Sellel päeval täistavad Euroopa

Liidu liikmesriikides valitsevat

ühtsust ja

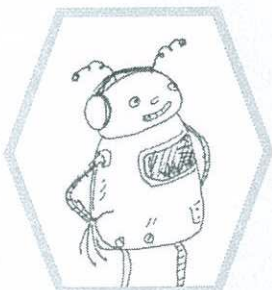
rahu.

2. Otsi tähesegadikust Euroopa Liidu riigid ja kirjuta need (28).

Q	A	X	S	O	R	P	Ü	K	T	U	A	A	M	A	S	K	A	S	R
L	U	K	S	E	M	B	U	R	G	H	R	U	I	A	K	Y	C	O	U
E	S	C	I	L	P	O	R	T	U	G	A	L	Ü	M	B	E	O	E	M
E	T	O	Y	O	Ä	X	A	I	L	A	A	T	I	I	Y	T	E	E	E
D	R	P	R	A	N	T	S	U	S	M	A	A	L	R	S	S	T	M	E
U	I	L	B	M	Y	Ü	I	I	A	T	L	A	M	I	A	Y	A	O	N
Ä	A	I	G	L	E	B	U	A	K	E	E	R	K	I	Y	G	A	O	I
S	U	U	R	B	R	I	T	A	N	N	I	A	Q	C	V	V	N	S	A
A	I	K	K	A	V	O	L	S	L	O	V	E	E	N	I	A	I	U	B
D	N	A	L	L	O	H	O	R	V	A	A	T	I	A	I	T	S	E	E
Õ	Õ	C	A	I	N	A	A	P	S	I	H	Z	Ž	I	H	H	E	Š	T
S	B	U	L	G	A	A	R	I	A	F	A	A	L	O	O	P	P	O	O

Austria, Belgia, Bulgaaria, Horvaatia, Hispaania, Eesti, Itaalia, Iirimaa, Kreeka, Küpros, Läti, Liettua, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Slovenia, Soome, Taani, Tšehhi, Ungari, Suurbritannia, Holland

Kirjutage riigid tahvlile või vihikusse tähestikulises järjekorras.

Mis inimene vajab

1. Kirjuta luuletusest, mida inimene autori arvates vajab.

maad, taevast, pilvi,
vett, sõpru, õrnust,
õnnihetki, lilli, õhku,
valgust, kodumaad, koduakna tuld

2. Kirjuta või joonista, keda ja mida sina kõige rohkem eluks vajad.

_____		_____
_____		_____
_____	Keda vajan?	_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____
_____		_____

Võrdle oma tööd pinginaabriga. Jooni alla sõnad, mis sul on pinginaabriga samasugused.

3. Nummerda laused õigesse järjekorda nii, et saad jutukese.

- 11 Kusti sai aru, et kodus on kõige parem olla.
- 1 Elas kord poiss nimega Kusti.
- 6 Ta hakkas tänaval elama.
- 3 Kustile ei meeldinud tööd teha.
- 2 Tal olid ema, isa, õde ja vend.
- 9 Ta hakkas aina rohkem koju tahtma.
- 10 Lõpuks seisis ta koduuksel ja palus end sisse lasta.
- 4 Ka oma vanemaid ei tahtnud ta aidata.
- 8 Varsti polnud tal midagi süüa.
- 7 Alguses Kustile selline elu meeldis.
- 5 Ühel päeval otsustas poiss kodust ära minna.

4. Sõnadest puudub sama täishääliku täht. Kirjuta see. Saad vanasõna.

Ei eksi se e, kes mitte ei te e.

Haruldast tõugu issi

1. Leia vastupidise tähendusega sõna. Tõmba sellele joon alla.

pärima	– nõudma, vastama, tohtima, pärssima, <u>küsima</u>
tuleb	– kõnnib, tuletab, <u>läheb</u> , tahab, tallab
edasi	– eile, ehitab, enne, teisiti, <u>tagasi</u>
pirakas	– <u>tilluke</u> , kitsas, pirukas, paras, purikas
välismaa	– välimine, sisemine, väljas, maal, <u>kodumaa</u>
rikas	– rahakas, riiakas, vana, <u>vaene</u> , suur
ebakindel	– ebalev, ehmunud, ebaharilik, <u>kindel</u> , kindlus

2. Kirjuta eelmise harjutuse põhjal antud juhise järgi tähed joonekestele.

1. rida, eelviimane sõna, eelviimane täht	<u>m</u>
viimane rida, eelviimane sõna, 2. täht	<u>i</u>
2. rida, 2. sõna, 3. täht	<u>n</u>
4. rida, viimane sõna, 2. täht	<u>u</u>
eelviimane rida, 1. sõna, 2. täht	<u>i</u>
eelviimane rida, viimane sõna, 1. täht	<u>s</u>
4. rida, 4. sõna, viimane täht	<u>s</u>
6. rida, 3. sõna, 3. täht	<u>i</u>
5. rida, viimane sõna, 2. täht	<u>o</u>
eelviimane rida, 4. sõna, 3. täht	<u>n</u>
4. rida, 1. sõna, 1. täht	<u>p</u>
6. rida, 5. sõna, 2. täht	<u>a</u>
4. rida, 4. sõna, 3. täht	<u>r</u>
eelviimane rida, 3. sõna, 2. täht	<u>i</u>
alt 3. rida, eelviimane sõna, 1. täht	<u>m</u>

Kirjuta lahendus.

Minu issi on parim !

Lugu väikesest tammepuust, vihast ja varesest, 1. osa

1. Lõpeta laused.

Vanaema sõidab koos Tüdrukuga linna.
Ta viib Tüdruku nõustaja juurde.
Nõustaja on inimene, kes laste muresid ära kuulab.
Nõustaja on väga sõbralik.
Toas on palju toredaid mänguasju.
Seal on ka tore elefant.
Ta oskab ise mäe otsast alla vantsida.
Tüdruk ütleb, et ta sõbrustab Varusega.
Tädi otsib värvikriidid ja laotab põrandale kaks paberilehte.
Tüdruk ja Tädi hakkavad joonistama.

2. Silbita sõnad püstkriipsuga ja jäta meelde.

Kui sul on mure, siis pool ann ara!
Räägi oma murest inimesele, keda usaldad!
Keegi ei pea kannatama hirmu käes!
Ei ole olukordi, millele pole lahendust!
Ära lase kellelgi end lüüa, alandada, narritada ega kuidagi teisiti
väärkohelda!
Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehtaks!

Jooni alla sõnad, mida ei saa poolitada.

3. Ühenda kõnekäänd selle ligilähedase tähendusega.

Annab voli oma suule.	Kardab.
Ei saa sõna suust välja.	Kardab.
Elab peost suhu.	Räägib mõtlematult.
Jänes püksis.	Laiskleb.
Veab seanahka.	Vaikib.
Süda saapasääres.	Elab vaeselt.

Joonista ühe kõnekäänu kohta pilt.

Lugu väikesest tammepuust, vihast ja varesest, 2.osa

1. Joonista puuduva sõna asemele pilt.

Pikk , lontis , peenike . Tädi joonistab

. Tüdruk joonistab hiigelsuure musta

, kes nokib

suurest putru.

„Mina räägin varesega,” ütleb

„Mina räägin tihti taksikoeraga,” ütleb

2. Vasta küsimustele.

Kas sulle on keegi haiget teinud? Kuidas?

Kas sina oled kellelegi haiget teinud? Kuidas?

Mida sa oled tundnud, kui oled haiget saanud?

Mida võis tunda see, kellele sina haiget tegid?

Kellele sa räägid oma murest?

Kas sul on ka praegu suur mure, millest tahaksid rääkida?

Kui sul on suur mure, siis võid ööpäevaringselt helistada lasteabi-
telefoni numbrile 116 111.

3. Tee ring ümber tegevustele, mis on alati teisele inimesele abiks. (5)

L	K	A	U	S	T	E	U	T	U
D	U	S	O	N	O	M	A	E	I
L	U	A	H	E	E	B	S	U	H
U	L	O	H	U	T	A	T	A	G
A	A	I	T	A	A	S	I		

Ülejäänud tähed õiges järjekorras
annavad Soome mõttetera. Lahendus:

Lausitud sõna ei
lähe suhu tagasi.

Vanade aegade lapsed

1. Kirjuta teksti põhjal, millega vana aja lapsed tegelesid.

Lapsed olid päevad läbi õues ja tegid, mis ise tahtsid. Suvel nad ujusid ja jooksid mööda metsa ringi. Ohtult laulsid nad ilusaid laule.

2. Kirjuta, millega saad tutvuda järgmistes muuseumides.

Koolimuuseumid – _____

Kunstimuuseumid – _____

Loodusmuuseumid – _____

Põllumajandusmuuseumid – _____

Meremuuseumid – _____

Sõjandusmuuseumid – _____

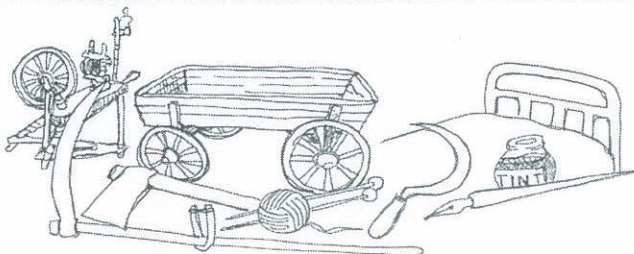
Tuletõrjemuuseumid – _____

Vabaõhumuuseumid – _____

Mänguasjamuuseumid – _____

3. Millistes muuseumides oled sina käinud?

4. Kirjuta, mida näed pildil.

Värvi need esemed, mida oled päriselt näinud.

vokk, vanker,
kirves, vikat,
sirp, tint,
silepea, lõng,
vardad,
voodi

Liivamäng

1. Täida loetud pala abil tabel.

Parempoolse lehe servas on silbikärg.

Täida tühjad kärjekannud silpidega, suunaga ülevalt alla.

Vasakul asetsevad silbid peavad kokku sobima mõlema paremal külgneva silbiga ja moodustama sõna.

Vasakus kannus asuv silp on alati sõna esimene silp.

Kas saad kõik kärjekannud täidetud?

Võrdle pinginaabri ja klassikaaslastega.

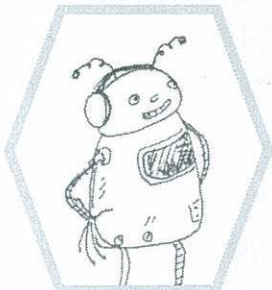
laste nimed (7)	veekogud (7)	saared (6)	riigid (5)
Jaak Mari Stjopa Leena Tiit Epp Jüri	Narva jõgi Peipsi järv Võrtsjärv Emajõgi Pihkva järv Soome laht Läänemeri	Saaremaa Hiiumaa Muhu s Hiiuma s Ruhnu s Vormsi s	Eesti Läti Venemaa Rootsi Soome

2. Kirjuta sulgudes olev sõna vastavalt küsimusele.

Eesti on mereriik ja siin on palju (sadamad, mida?) sadamaid.
 Sadamad (külmuma, mida teevad?) külmuvad kinni harva ning mereveondusega saab tegeleda aasta läbi. Tähtsamad sadamad asuvad (Tallinn, kus?) Tallinnas ja (Pärnu, kus?) Pärnus. (Meri, kus?) Merel sõidavad laevad. Mõned neist on mõeldud (reisimine, milleks?) reisimiseks, teisi kasutatakse aga merevedudeks. (Ookeanilaev, mille?) Ookeanilaeva kasutamine kaubaveoks on odav, sest see (mahutama, mida teeb?) mahutab palju ja kütusekulu pole suur.

3. Kirjuta sünonüümid. Vajadusel kasuta keeleveebi.

majakas	-	<u>tulitorn</u>	riik	-	<u>maa-ala</u>
avameri	-	<u>ulgumeri</u>	kallas	-	<u>peev</u>
sadam	-	<u>käi</u>	paat	-	<u>reisõiduk</u>
maailmameri	-	<u>loogu Maa vesi</u>	laine	-	<u>voog</u>

Sibulad ja samovarid

1 . Kirjuta loetud teksti abil mõistetele seletused.

tänavküla – pikk tänav, mille serva on ehitatud majad.

sibulavanik – sibulatest valmistatud sõstrakobara moodi kimp.

pliinid – erilised vene pannkoogid.

samovar – metallist teetegemise nõu, mis täidetakse veega.

2 . Kuidas valmistatakse samovariga teed? Pane tegevused õigesse järjekorda.

4. Samovari kraanist lastakse teele peale kuuma vett.

3. Teekannust valatakse pisut teed tassi põhja.

1. Samovar täidetakse veega.

2. Selle peale asetatakse tõmbama teekann teepuru ja veega.

3 . Otsi jutust antud algustähega algavaid liitsõnu. Kirjuta sõna järgi küsimus.

tänavkülaks – milleks?

s _____ – _____

s _____ – _____

k _____ – _____

t _____ – _____

p _____ – _____

4 . Kirjuta sõnade ette sobivad omadussõnad.

_____ sibulavanikud, _____ samovar,

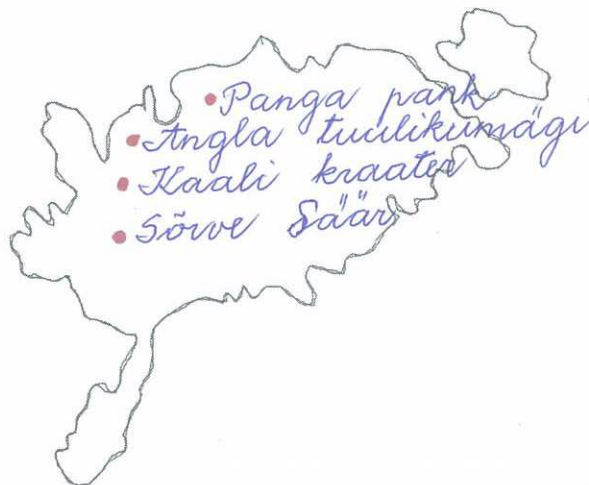
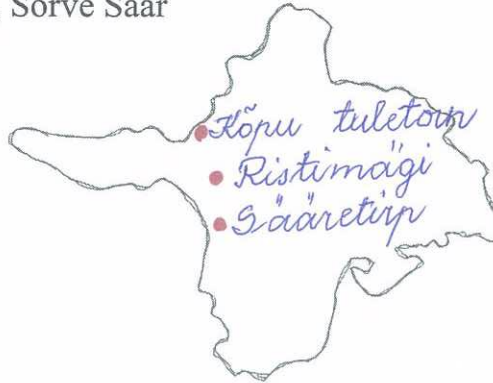
_____ kohupiimapliinid, _____ tänav,

_____ sibulapealsed, _____ teepuru

Perepuhkus

1. Tutvu interneti abil vaatamisväärsustega ja kirjuta need asukoha järgi õige saare sisse.

Sääretirp, Angla tuulikumägi, Kõpu tuletorn, Panga pank, Ristimägi, Kaali kraater, Sõrve Säär

2. Kirjuta järgmised Eesti saared tähestikulises järjekorras: Vormsi, Kihnu, Ruhnu, Abruca, Osmussaar, Aegna, Vilsandi, Prangli

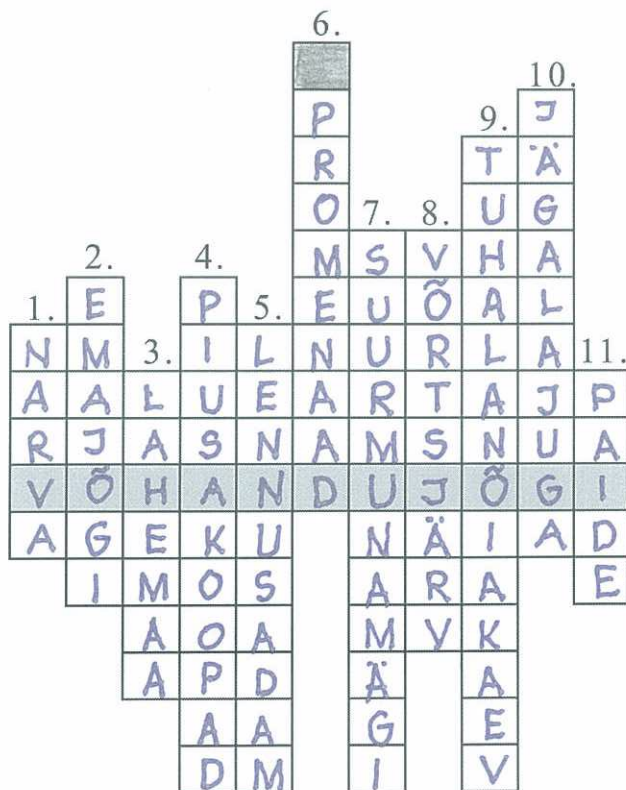
1. <u>Abruca</u>	5. <u>Prangli</u>
2. <u>Aegna</u>	6. <u>Ruhnu</u>
3. <u>Kihnu</u>	7. <u>Vilsandi</u>
4. <u>Osmussaar</u>	8. <u>Vormsi</u>

Tõmba saarte nimedes kaashäälikuühendi tähtedele joon ümber.

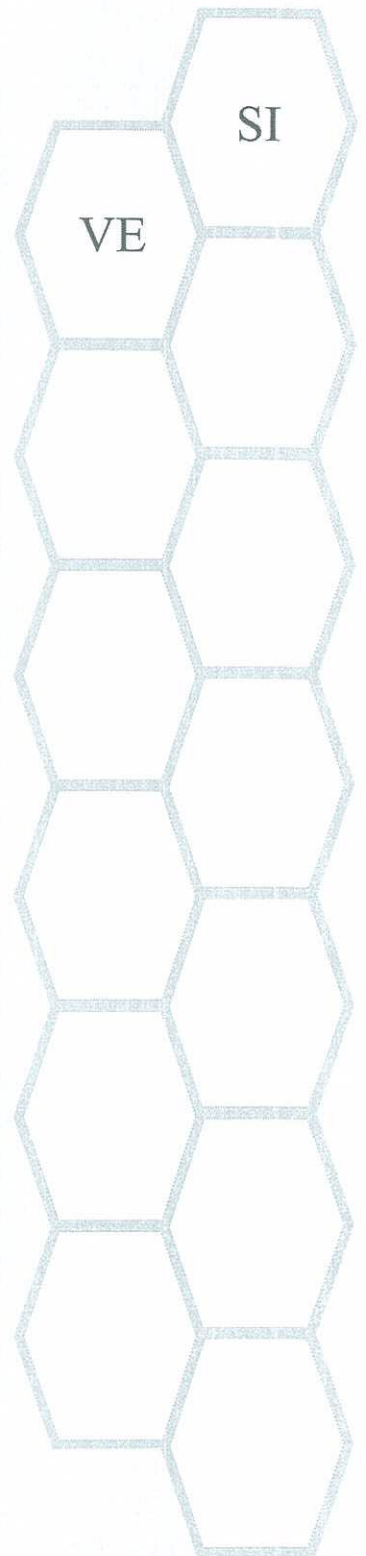
Kevadekskursioon, 1. osa

1. Lahenda ristsõna.

1. piirilinn
2. Tartust läbi voolav jõgi
3. Eesti esimene rahvuspark
4. klaasiliiva kaevandamisel tekkinud koopad
5. Eesti Meremuuseum
6. suvepealinna suurim tõmbenumber
7. Baltimaade kõrgeim mägi
8. suurim tervikuna Eesti territooriumil olev järv
9. vaatamisväärsus Tuhala karstialal
10. kõige laiem looduslik juga Eestis
11. Eestimaa süda

Lahendus: Pikim täielikult Eesti territooriumil asuv jõgi. Selle 162 km pikkuse jõe nimi on Võhandu jõgi

Kevadekskursioon, 2. osa

1. Tee X sobiva lauselõpu ette.

Lapsed soovisid minna

- ☐ Lottemaale.
☒ matkama.
☐ Ida-Virumaale.

Lastele pakkusid nalja

- ☐ Nuti anekdoodid.
☒ kohanimed.
☐ viktoriiniküsimused.

Matk toimus

- ☐ Muraka rabas.
☐ Viru rabas.
☒ Kakerdaja rabas.

Nuti tahtis olla

- ☒ matkajuht ja giid.
☐ õpilane.
☐ bussijuht.

Nuti koostas meelelahutuseks

- ☐ etenduse.
☒ viktoriini.
☐ jutuvõistluse.

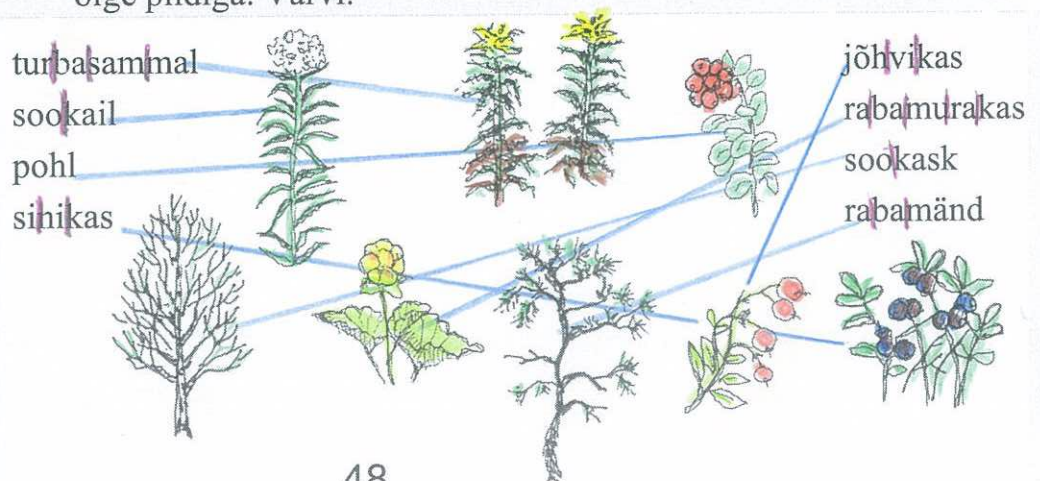
Kakerdaja on

- ☒ haruldane veelind.
☐ rabataim.
☐ rabas liikuja.

2. Kirjuta puuduvad sulghäälikute tähed.

Ra b a on soo, mis toitu b sa d emetest. Vanas t i arva t i, et
 ra b ad on ko d uks hal d jatele ja vaimu d ele. Ra b as
 la d estub tur b akiht. Turvas teki b tänu tur b asam b lale ja
 ra b ataimed d e jäänus t ele. T urvas on täh t is maavara.
 Te d a saa b kasu t ada kü t usena ja väe t isena.

3. Silbita püstkriipsudega rabataimede nimetused. Ühenda nimetus õige pildiga. Värv.

Isa peab seitsmemagajapäha

1. Kas lause on tõene (T) või väär (V)?

Rahvakalendri järgi peab seitsmemagajapäeval end välja puhkama.	T
Rahvakalendri järgi tuleb seitsmemagajapäeval ilma ennustada.	T
Kui seitsmemagajapäeval sajab, siis püsib ilm seitse nädalat päikesepaistelisena.	V
Kui seitsmemagajapäeval sajab, siis sajab veel seitse nädalat.	T
Seitsmemagajapäeva tähistatakse 27. juulil.	V
Seitsmemagajapäeva tähistatakse 27. juunil.	T
Piia isa magas seitse päeva järjest.	V
Seitsmemagajapäha jäi isal tähistamata.	T

2. Kirjuta, mida arvasid ema ja isa rabamatkast.

Ema arvamused	Isa arvamused
Matkamine on kõige parem puhkus.	Lirtsuvad kummi-kud.
Puudumata loodus, linnulaul ja raba-järv.	Konservitoit.
	Niiske telk ja sõda-sed.
	Karud. Telgi all on kuusejuured, sipulgad

3. Kuidas ütled teisiti?

nosima soõma rahmeldama tööd tegema
 jorisema nurisema sünge röömutol

4. Kirjuta lünka õige sõna.

Elu on lilled, ütles liblikas. Elu on sõnnik, ütles sitikas.
 Elu on vesi, ütles konn. Aga sina, inimene,
 ole rahul sellega, mis sul on.

(inimene, sitikas, konn, liblikas)

Lastekaitsepäev

1. Kirjuta lapse iga õiguse kohta kohustus.

Parempoolse lehe servas on silbikärg.

Täida tühjad kärjekannud silpidega, suunaga ülevalt alla.

Vasakul asetsevad silbid peavad kokku sobima mõlema paremal külgneva silbiga ja moodustama sõna.

Vasakus kannus asuv silp on alati sõna esimene silp.

Kas saad kõik kärjekannud täidetud?

Võrdle pinginaabri ja klassikaaslastega.

Lapse õigused	Lapse kohustused
Kõigil lastel on õigused.	Austa teiste õigusi.
Kõigil lastel on õigus kaitsele vägivalla eest.	Ära kiusa, ära rüü tüli, ära kahjusta teisi.
Kõigil lastel on õigus puhtale elukeskkonnale.	Hoia loodust puhtana, ära rasta loodust.
Kõigil lastel on õigus haridusele.	Käi koolis, õpi ja jaga oma teadmisi.
Kõigil lastel on õigus elule.	Ärta abivajajaid.

2. Kirjuta, milline on laps, kes ...

... ei anna teistele oma asju

... lööb teisi

... aitab abivajajaid

... jätab oma asju igale poole laiali

... teeb sporti

... saab kõigega hästi hakkama

... ei viitsi midagi teha

kade

viivakas

abivalmis

lohakas

sportlik

andekas

laisk

Tõmba joon alla nendele tegevustele, mis sobivad sinu kohta.

3. Juku saatis Nutile kirja. Aita Nutil Juku kirjavead ära parandada.

Teere, nudi!

Däna on lasdekaidsepäev ja see tähendab, et kõik peavad mint kaidisma.

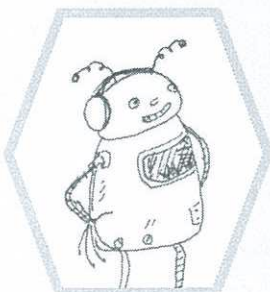
Mijna olen däna kõike dähdsam, seest olen labs. Maa ei bea täana

mitagi degema. Olegs kõig päevat selised. Osdä mule bidupäeva buhul

paliu komē.

Kohdume täana õhdul lasdekaidsepäeva tralil.

Sijinu sõper Juku.

Linnast ära

1. Vasta küsimustele lühidalt.

Millega sõidavad lapsed linnast ära? rongiga

Milliseks aastaajaks sõidetakse maale? suveks

Millistesse kohtadesse maale sõidetakse? järve, jõe, tiigi ja mere äärde.

Mida plaanitakse maal teha? mängida, lõket teha

Kellele plaanivad lapsed kingitusi teha? emale ja vanaemale

Mida lapsed plaanivad neile kinkida? merukivikestest kuu

2. Kirjuta, kus sina oma suve veedad. Mida plaanid suvel teha?

Minu suveplaanid.

3. Kirjuta, kuhu keegi suveks sõidab nii, et kohanimi ja sõiduvahend algaksid lapse nime algustähega.

Nimi	Kuhu sõidab?	Millega sõidab?
Jaan		
Rita		
Berit		
Arti		
Lenna		
Lauri		
Teele		

4. Kirjuta võimalikult pikk lause, kus kõik sõnad algavad s-tähega.

Sääsesaks

1 . Kirjuta riimuvaid sõnu.

saks – raks, paks, kaks, vaks, naks, taks, laks...

2 . Mõistata, kes võivad sind peale sääskede suvel maal kiusata?

uupgid – puugid
sedherlai – herilased
melasised – mesilased
tiräskud – rästikud
sedkärb – kärbsed

Kirjuta, kes või mis võib sind veel maal häirida.

3 . Kirjuta lünkadesse puuduvad tähed.

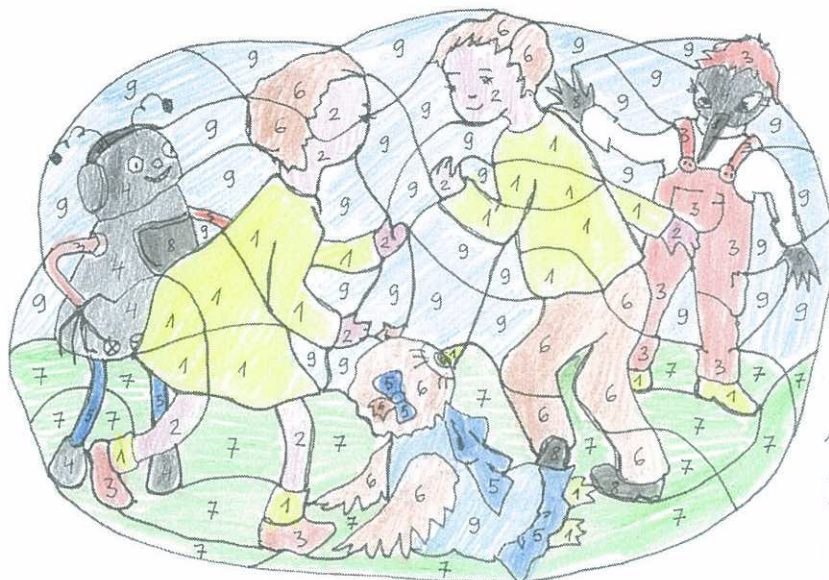
Teadlase d on kindlaks teinud, et mõne d inimese d saavad sääs k edelt roh k em hammus t ada kui ülejäänud d. Millest aga sõltu b, miks on sääse d mõne inimese vere j ärele eriti j anused?

Eriti meelitava d sääs k i ligi h igi, piim h ape, kusi h ape, süsi h appegaas ja oktenool. Piimha n e eritu b roh k em peale kehalis t pingutus t. Kusihape t leidu b uriinis, kuid selle lagunemise saa d usi eritu b ka naha kaudu. Oktenooli leidub h igis ja h ingeõhus – seega h igine keha ja kiire h ingamine ja k õrgem keha t emperatuur peale väsitava t treeningu t meelitava d suure tõenäosuse g a ka sääse d kohale.

4 . Joonista kaitseriietus, et putukad sind pureda ei saaks.

Suvesoovid

1. Värv pilt värvikoodi järgi.

- 1 - KOLLANE
- 2 - ROOSA
- 3 - PUNANE
- 4 - HALL
- 5 - TUMESININE
- 6 - HELEPRUUN
- 7 - ROHELINE
- 8 - MUST
- 9 - HELESININE

2. Tõmba maha kõik võõrtähed.

Q	S	Š	Ä	F	Z	R	Ž	Y	A
C	W	S	Y	I	L	Š	Š	M	Q
A	D	C	E	Z	X	S	S	W	E!
Š	F	H	Ž	E	A	X	D	U	Z
S	T	Š	S	Ž	Ü	D	A	Q	M
E	Ž	S	S	E!	Y	Ä	F	R	G
Y	E	M	W	Z	E	I	D	Y	U
N	U	Ž	S	T	A	Z	G	X	E!

Kirjuta ülejäänud tähed samas järjekorras joonele. Saad teada, mida sõbrad sulle soovivad.

*Sära silmadesse! Headust südamesse!
Ärge meid unustage!*

Lisaharjutused

1 . Kirjuta antud sidesõnad õigesse tulpa.

et, või, vaid, ning, aga, ja, ega, sest, ehk, kuid, siis

Sidesõnad, mille ette paneme koma	Sidesõnad, mille ette ei pane koma
<i>et</i> <i>kuid</i>	<i>või</i> <i>ehk</i>
<i>vaid</i> <i>siis</i>	<i>ning</i>
<i>aga</i>	<i>ja</i>
<i>sest</i>	<i>ega</i>

2 . Pane puuduvad komad.

Tea, et teatrikuu järel tuleb naljakuu.
 Mulle meeldib märtsikuu, sest siis algab kevad.
 Aprillikuus saab palju nalja ja me naerame terviseks.
 Kas sulle meeldib rohkem märts või aprill?
 Ootasin väga kevadet, aga talv oli ka tore.
 Praegu paterdame poris ehk teeme end märjaks lompides.
 Ema ei silita me päid, vaid pragab meiega natuke.
 Kui ema on pahane, siis lubame olla head lapsed.

3 . Tõmba joon alla sidesõnale, mis lausesse sobib. Pane vajadusel koma.

Karl ootab väga suve, aga/sest/ja tahab midagi uut meisterdada.
 Marta soovib, või/ning/et iga päev paistaks soe päike.
 Nuti teeb kõigile head sest/ent/ ja on endaga rahul.
 Kas ema soovib puhata kuid/siis/või jätkab töölkäimist?
 Isaga on hoopis teised lood, aga/sest/kuid tema ei puhkagi.

4 . Kirjuta oma laused. Kasuta sidesõnu siis ja aga.

5. Paranda väike algustäht suureks, kus vaja.

M marta sõbratar L liis oli vaheajal R raplas vanaema M marta juures. T ta jutustas
põnevaid lugusid vanaisa antsu tegemistest. laupäeviti käisid kõik naabri-
tadi hilda saunas. vanaema õpetas liisile kudumist ja liisi yennale
mattiasele heegeldamist. vanaisa autoga käidi T tallinnas, T tartus, T viljandis ja
M mustvees. nendes kohtades elavad liisi sugulased tädid jaana ja juta ning
onud mihkel ja mati.

6. Tõmba ring ümber täishäälikuühendite tähtedele.

Kait kardab igasuguseid putukaid. (3) Kõige vaenulikumad on tema
meelest ämblikud. (2) Kait teab, et kõik ämblikud ei ole mürgised, kuid
nende seas leidub võrdlemisi palju mürgiseid liike. (8) Tüdruku ema
rääkis, et mõne ämbliku mürk on 15 korda tugevam kõige mürgisema
mao, lõgismao mürgist. (3) Kui õigel ajal abi ei saa, saabub surm. (3)
Eestis selliseid ämblikke pole, kuid Kait leiab, et parem karta kui
kahetseda. (5)

7. Kirjuta lünkadesse sobivad kaashäälikuühendite tähed.

Ma rt a ja Ka rl lä ks id me ts a loodu st vaa tl ema.

(tl, rl, rt, ks, st, ts)

Nad võ ts id bino kl i, et näe ks li nd e lähema lt .

(kl, lt, ts, ks, nd)

8. Ühenda valesti kirjutatud sõna reegluga, mille vastu on kirjutaja eksinud. Paranda vead.

tartu	eestikeelsete sõnade algusesse kirjutame tugeva algustähe
võdsin	j-le järgneb täishääliku täht
lillet	kohanimed kirjutame suure algustähega
riina	s-i kõrvale kirjutame tugeva tähe
Maaia	kui on palju, kirjutame sõna lõppu -d
daat	nimed kirjutame suure algustähega

9 . Kirjuta h, kui vaja.

Metsas ___elas h all h unt. Ta h ulkus h ommikust ___õhtuni ___uhkelt mööda metsa ja ___ulguks kõva h äälega. Arglik h aaviku-emand värises h irmunult h aavapuu taga ja püüdis ___olla h iir-vaikselt. Äkki jooksis h aavikuemanda juurde väike h all h iireke. Hall jänes ja h iireke värisesid koos ja tundsid end h ulga julgemalt. „Kaks ___argpüksi on ikka poole rohkem kui üks,” mõtlesid nad ja h eitsid põõsa alla teineteise kaisus magama.

10 . Kirjuta lünka i, j või jj.

M i nu ma j as elab vä i ke Ka i e, kes sööb i ga päev soo j a sa i a. Ka i e pa i sub i ga päevaga a i na paksemaks. Ka i e ema Maa j a kardab, et Ka i e e i mahu varst i ma jj a. Isa ütles: „Pole va j a süüa soo j a sa i a! Söö vahelduseks le i ba!” Le i b ma i tses Ka i ele väga. Söö s i nagi sa i a asemel le i ba!

11 . Väike jänes (J. Oro)

Tõmba esimeses salmis omadussõnadele joon alla.

Väike jänes – küll on kena pehme,
siidine ja hall,
meil on vana jänkuema,
neli väikest poega tal.

Tõmba teises salmis tegusõnadele joon alla.

Jänes rõõmustab ja hüppab.
aias kapsalehti sööb,
niidul lustiliselt lippab,
koplis kukerpalli lööb.

Tõmba luuletuses sidesõnadele sinine ring ümber.

Tõmba luuletuses punane ring ümber sõnadele, mis vastavad küsimusele *mida teeb?*.

Tõmba luuletuses liitsõnadele roheline ring ümber.

Joonista luuletuse järgi jänkupere.